

Domovská stránka>Podanie na súd>Mediácia>**Mediácia v krajinách EÚ****Mediácia v krajinách EÚ**

Estónsko

Pred tým, ako sa obrátíte na súd, skúste spor vyriešiť pomocou mediácie. Ide o opatrenie v rámci alternatívneho riešenia sporov, pri ktorom mediátor pomáha stranám sporu dosiahnuť dohodu. Estónska vláda aj právnici sú si dobre vedomí výhod mediácie.

Koho kontaktovať?

Zmierovacím konaním sa rozumie činnosť zmierovateľa alebo zmierovacieho orgánu v občianskoprávných konaniach. Zmierovacie konanie je upravené zákonom o zmierovacom konaní. Zákon o zmierovacom konaní bol navrhnutý s cieľom transponovať smernicu 2008/52/ES o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach do estónskeho práva.

Podľa zákona o zmierovacom konaní môže byť zmierovateľom akákoľvek fyzická osoba, ktorú strany požiadali o to, aby vystupovala ako zmierovateľ. Zmierovateľom môže byť aj advokát alebo notár. Podľa osobitného zákona je možné úlohou zmierovateľa poveriť aj štátny alebo samosprávny orgán. Zoznam notárov je uvedený na [webovom sídle](#) notárskej komory.

Zoznam advokátov, ktorí pôsobia v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovom sídle](#) estónskej advokátskej komory.

Môžete kontaktovať tieto mimovládne organizácie:

[Estónske združenie mediátorov](#) poskytuje informácie v estónčine aj angličtine.

[Estónska únia pre blaho detí](#) je neziskové združenie podporujúce práva detí. Medzi jeho aktivity patrí poskytovanie poradenstva rodičom, ktorí sa chcú rozlíšiť alebo rozvíjať. Snaží sa ich motivovať k využitiu služieb zmierovateľov s cieľom chrániť záujmy ich detí. Únia organizuje školenia o mediácii pre rodiny.

[Estónske združenie poisťovní](#) zriadilo funkciu poisťovacieho mediátora, ktorý sa zaoberá spormi medzi poisťovcami a poisťovníkmi alebo poisťovacími maklérm.

Výbor pre autorské práva zriadený v rámci ministerstva spravodlivosti je zmierovací orgán v zmysle § 19 zákona o zmierovacom konaní. Zaoberá sa žiadosťami týkajúcimi sa opatrení, ktoré sa majú prijať s cieľom umožniť v určitých prípadoch voľné použitie diela chráneného autorským právom alebo predmetu chráneného právom súvisiacim s autorským právom.

Podľa zákona o riešení kolektívnych pracovných sporov sa môžu účastníci kolektívneho pracovného sporu (spor, ktorý sa týka podmienok kolektívnej zmluvy) obrátiť na verejného zmierovateľa. Verejný zmierovateľ je nestranný odborník, ktorý pomáha stranám pracovného sporu dosiahnuť kompromis. Verejným zmierovateľom pre kolektívne pracovné spory je Meelis Virkebau – e-mail: meelis.virkebau@riikliklepitaja.ee. Viac informácií nájdete na [webovom sídle](#) verejného zmierovateľa.

V niektorých prípadoch môže byť mediátorom aj verejný ochranca práv. Aj keď sa pojem ombudsman v zákone o verejnom ochrancovi práv nepoužíva, verejný ochranca práv takisto plní funkcie ombudsmana, keďže monitoruje, či štátne orgány dodržiavajú základné ľudské práva a slobody a zásady dobrej správy vecí verejných. Monitoruje aj prácu miestnych samospráv, právnických osôb v rámci verejného práva a súkromných subjektov, ktoré vykonávajú verejné úlohy. Od roku 2011 vykonáva verejný ochranca práv aj funkciu ombudsmana pre deti podľa článku 4 Dohovoru o právach dieťaťa a vedie zmierovacie konanie v sporoch týkajúcich sa diskriminácie. Viac informácií nájdete na [webovom sídle](#) Úradu verejného ochranu práv.

V ktorých oblastiach je možné využiť mediáciu a kedy sa využíva najčastejšie?

Zmierovacie konanie upravené zákonom o zmierovacom konaní je vo všeobecnosti možné použiť v prípade akýchkoľvek občianskoprávných sporov, ktorých obsah sa dá riešiť zmierom. Existuje zmierovací postup v občianskoprávných konaniach, v ktorých sa spor týka vzťahu podľa súkromného práva a skúma ho krajský súd. Hoci neexistujú žiadne komparatívne štatistiky, je pravdepodobné, že sa mediácia častejšie využíva v oblasti rodinného práva.

Verejný ochranca práv rieši spory týkajúce sa diskriminácie. Ide o sťažnosti jednotlivcov na diskrimináciu na základe pohlavia, rasy, národnosti (etnického pôvodu), farby pleti, jazyka, pôvodu, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, finančného alebo spoločenského postavenia, veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie alebo iného dôvodu uvedeného v zákone. Mediáciu možno využiť aj v prípade porušenia základných práv.

Verejný zmierovateľ vystupuje ako zmierovateľ v prípade kolektívnych pracovných sporov.

Existujú osobitné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať?

Podľa estónskeho práva je využitie zmierovacieho konania vo všeobecnosti dobrovoľné. Pravidlá upravujúce zmierovacie konanie a podmienky vykonateľnosti dohôd o zmieri sú stanovené v [zákone o zmierovacom konaní](#).

Občiansky súdny poriadok Estónska obsahuje špeciálne pravidlo ustanovujúce zmierovacie konanie, ktoré vedie sudca a ktoré sa týka prípadov porušenia rozhodnutia upravujúceho styk s dieťaťom zo strany jedného z rodičov. Podľa § 563 Občianskeho súdneho poriadku môže na návrh jedného z rodičov súd predvolať oboch rodičov s cieľom vyriešiť spor dohodou. Súd vyzve rodičov, aby sa osobne dostavili, a informuje ich o možných právnych dôsledkoch (pokuta alebo zadržanie) v prípade, že tak neurobia.

V zmysle Občianskeho súdneho poriadku môže súd účastníkom sporu prikázať (ak to vzhľadom na okolnosti prípadu a priebeh konania považuje za nutné v záujme vyriešenia prípadu), aby využili zmierovacie konanie podľa zákona o zmierovacom konaní.

Procesný poriadok zmierovacieho orgánu Estónskeho združenia poisťovní je k dispozícii [online](#).

Zmierovacie konanie pod vedením verejného ochranu práv upravuje zákon o verejnom ochrancovi práv. Riešenie kolektívnych pracovných sporov, činnosť verejného zmierovateľa a práva a povinnosti strán, ktoré sa zúčastňujú na tomto postupe, sú upravené v zákone o riešení kolektívnych pracovných sporov. Osobitné črty zmierovacieho konania pod vedením Výboru pre autorské práva sú stanovené v zákone o autorskom práve.

Informácie a odborná príprava

Informácie o zmierovateľoch konajúcich v zmysle zákona o zmierovacom konaní (vrátane notárov a advokátov) sú k dispozícii na príslušných webových sídlach tých, ktorí pôsobia ako zmierovatelia. Zoznam notárov je uvedený na [webovom sídle](#) notárskej komory. Zoznam advokátov, ktorí pôsobia v úlohe zmierovateľa, je uvedený na [webovom sídle](#) estónskej advokátskej komory.

Informácie o činnosti verejného ochranu práv vo funkcii ombudsmana pre deti možno nájsť na [webovom sídle](#) verejného ochranu práv. Informácie o zmierovacom konaní v sporoch týkajúcich sa diskriminácie možno takisto nájsť na [webovom sídle](#) verejného ochranu práv.

Informácie o zmierovacej činnosti verejného zmierovateľa možno nájsť na jeho [webovom sídle](#).

Odbornú prípravu mediátorov poskytuje súkromný sektor (napr. združenie mediátorov). Odborná príprava mediátorov nie je regulovaná.

Aké sú náklady na mediáciu?

Podľa zákona o zmierovacom konaní nie je zmierovacie konanie bezplatné; jeho cena je predmetom dohody medzi mediátorom a zúčastnenými stranami. Ak využitie služieb zmierovateľa navrhol stranám konania súd alebo im prikázal zúčastniť sa na zmierovacom konaní podľa zákona o zmierovacom konaní, ktorákoľvek strana, ktorá si nemôže dovoliť znášať náklady tohto konania alebo si ich môže dovoliť znášať len čiastočne, prípadne na splátky, môže požiadať o čiastočné alebo úplné oslobodenie od úhrady nákladov zmierovacieho konania ako formu právnej pomoci. Náklady v takom prípade znáša Estónska republika.

Za zmierovacie konanie sprostredkované verejným ochrancom práv v úlohe zmierovateľa sa neplatia žiadne poplatky. Účastníkom však môžu vzniknúť ďalšie náklady. Verejný ochranca práv rozhodne o tom, kto bude tieto náklady znášať.

Riešenie kolektívnych pracovných sporov prostredníctvom verejného zmierovateľa je takisto bezplatné. Náklady vyplývajúce z vyriešenia kolektívneho pracovného sporu znáša neúspešný účastník alebo sa na základe vzájomnej dohody rozdelia medzi strany.

Administratívny poplatok verejného obstarávateľa Estónskeho združenia poisťovní je 50 € a odmena pre poisťovacieho zmierovateľa predstavuje najviac 160 €. Spolu s príspevkami na sociálne zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti je to 214,08 €. Ak zmierovacie konanie nie je úspešné, zaplatí sa poisťovaciemu zmierovateľovi iba polovica jeho odmeny.

Je dohoda, ktorá je výsledkom mediácie, vykonateľná?

Podľa zákona o zmierovacom konaní je dohoda uzavretá na základe zmierovacieho konania vykonateľná po tom, čo bola na základe návrhu príslušným postupom vyhlásená za vykonateľnú (§ 6271 alebo § 6272 Občianskeho súdneho poriadku). Dohodu o zmieri, ktorá vznikla ako výsledok zmierovacieho konania realizovaného notárom alebo advokátom, môže v súlade s ustanoveniami zákona o notároch vyhlásiť za vykonateľnú aj notár. Osobitné pravidlá upravujúce vykonateľnosť dohôd o postupe styku s dieťaťom sú stanovené v § 563 Občianskeho súdneho poriadku.

Každá dohoda, ktorá je výsledkom zmierovacieho konania schváleného verejným ochrancom práv, je vykonateľná.

Dohoda dosiahnutá prostredníctvom verejného zmierovateľa s cieľom vyriešiť kolektívny pracovný spor je záväzná pre obe strany a nadobúda platnosť dňom jej podpísania, ak sa zmluvné strany nedohodli na inom termíne nadobudnutia platnosti. Tento typ dohody však nepredstavuje vykonateľný titul.

Posledná aktualizácia: 14/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.